

INTRODUCCIÓ

Mercè Durfort i Coll

Membre de la Secció de Ciències Biològiques

Don Santiago Ramón y Cajal (Petilla de Aragón, 1852 - Madrid, 1934), guanyà la Càtedra d'Histologia i Histoquímica Normals i Anatomia Patològica de la Facultat de Medicina de la Universitat de Barcelona. El seu nomenament es publicà el 2 de novembre de 1887 i prengué possessió el 12 de desembre d'aquell mateix any. Va quedar-se a Barcelona fins al 1892, any que guanyà la Càtedra de la mateixa denominació de la Universitat de Madrid.

Durant els cinc anys que visqué a la Ciutat Comtal publicà freqüentment a la *Gaceta Médica Catalana* (abans *Gaceta Médica de Catalunya*) i a la *Revista de Ciencias Médicas de Barcelona*. L'any 1889 va aparèixer la primera edició del seu *Manual de anatomía patológica general* i el 1891, imprès a la Casa Provincial de la Caritat, publicà *Pequeñas contribuciones al conocimiento del sistema nervioso*, una síntesi dels seus treballs originals i una recopilació de les dades que es tenien fins aleshores del sistema nerviós.

L'any 1888 va ser, segons ell mateix escriu en la seva autobiografia, el seu «año cumbre», ja que és justament quan va postular *la teoria neuronal*, fet cabdal en neurobiologia.

En deixar Barcelona (1892) per prendre possessió de la Càtedra de la mateixa denominació de la Facultat de Medicina de Madrid, va mantenir-se en contacte amb diverses personalitats del món acadèmic i intel·lectual de Barcelona.

En el volum 1 dels *Treballs de la Societat de Biologia* (1913) publicat per l'Institut d'Estudis Catalans sota la direcció d'August Pi i Suñer, en el llistat de socis honoraris, trobem en segon lloc, després d'Enric Prat de la Riba, Santiago Ramón y Cajal (Madrid); també hi consta Odón de Buen (Madrid), que també havia estat un destacat professor de la Facultat de Ciències de la Universitat de Barcelona.

És fonamentalment per aquesta vinculació amb la Societat de Biologia de Barcelona de l'IEC que en commemorar-se el cent cinquantè aniversari del seu naixement, la Secció de Ciències Biològiques va celebrar una sessió acadèmica per homenatjar una vegada més l'il·lustre neurohistòleg.

Volem deixar constància d'aquest esdeveniment publicant les ponències que vàrem encomanar a quatre neurobiòlegs de la comunitat científica catalana que des de fa anys desenvolupen una tasca molt meritòria en l'estudi de la textura del teixit nerviós.